ལོའིཟླ ཚེས གྲོངགསེབདརརྒྱས ཇུསའགོདཔབསྟནའཛིནརྩོམསྒྲིགཔ བསོདསྒྲོལཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གོང་དཀར་རྫོང་སྐྱིད་གཤོངས་
གྲོང་རྡལ་གྱིས་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གིས་སྣེ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་་་་་་་་
དང་། རྫོང་གྲོང་གི་དམིགས་བསལ་ལེགས་ཆར་གཞི་ཚུགས་པ།གྲོང་་་་་
སྟོབས་དམངས་ཕྱུག་དང་ཐུན་མོང་ཕྱུག་འགྱུར་ལ་དམ་པོར་དམིགས་པ་
བཅས་བྱས་ཏེ།ལག་ལེན་ཁྲོད་གསར་གཏོད་བྱེད་པར་བརྟེན་ནས“བྱེད་་་
པོ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་འབྲེལ་དང་།ཐོན་ཁུངས་སྣ་ཚོགས་བསྡུ་སྒྲིལ།
ལས་རྣམ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་འདྲེས།ཁེ་ཕན་སྣ་ཚོགས་གཅིག་སྡུད”བཅས་
ལྟེ་བར་བྱེད་པའི“སྣ་ཚོགས་བཞི་དང་མཉམ་སྡུད་བཞིའི”མཉམ་སྡེབ་དཔལ་་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་སྟངས་གསར་པ་ཆགས་པར་བྱས་ཏེ།གྲོང་ཚོ་
རིམ་པའི་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་དེ“ཐར་ཐོར་ཤུགས་འདོན”ནས
“མ་ལག་གཅིག་སྡུད”དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བས།མཉམ་་་་་
སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲངས་འབོར་མང་དུ་གཏོང་བ་ནས་སྤུས་ཚད་་་་་་་་
མཐོར་གཏོང་བར་མངོན་འགྱུར་བྱུང་སྟེ།རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་
མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཚད་ཤིང་བཙུགས་ཡོད།

“བྱེད་པོ་སྣ་ཚོཌ་མཉམ་འདུས”མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་་
ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།སྐྱིད་གཤོངས་གྲོང་རྡལ་གྱིས་དེ་སྔའི་གྲོང་་་་་་
ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་ཀྱི“ཁེར་འཁྲབ་ཟློས་གར”གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་ལྡོག་་་་་་་་
བཏང་ནས་གྲོང་ཚོའི་ཏང་རྩ་འཛུགས་དང་།གྲོང་ཚོ་ཨུ་ལྷན།གྲོང་་་་་་་
ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་རྩ་འཛུགས།ཕ་ཡུལ་དུ་ལོག་མཁན་་་་་་་་་
འཇོན་ཐང་ཅན།ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་པ།ཁྲོམ་རའི་བྱེད་པོ་སོགས་་་་་་་་
ཕྱོགས་མང་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཁེ་ཕན་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་་་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་མནའ་འབྲེལ་ཐོག་གཅིག་བསྒྲིལ་ཡོང་བར་ཁྲིད་སྟོན་ཧུར་ཐག་་
བྱས་ཏེ།མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞི་དེ་བས་་་་་་་་་
བརྟན་པ་དང་གསོན་ཤུགས་དེ་བས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད།

སྐྱིད་གཤོངས་གྲོང་རྡལ་གྱིས་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་སྤྱི་་་་་་་
ཡོངས་ལ་དམ་འཛིན་དང་སྤྱི་འདོམས་མཐུན་སྦྱོར་བྱས་ནས“ལས་་་་་་་་་་་
རིགས་ཅིང་ལི”གདན་དྲངས་པའི་རྣམ་པ་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་ལམ་་་་་་་
སྲོལ་གསར་པར་བརྟེན་ནས་གསོན་ཤུགས་གསར་པ་འཕེལ་བ་དང་ཏང་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་
བའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་ཞིབ་ཧུར་ཐག་་
བྱས་ཡོད།བོད་ལྗོངས་ཀྲུང་ཅ་བརྡ་ཆ་མཛེས་བཟོ་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི་་་་་་་
བཙུགས་ནས་གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་དང་།ཕྱི་ཕྱོགས་ཁེ་ལས།ཆེད་ལས་་
ཚོགས་པ་བཅས་མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་་་་་་
ནས་སྤུས་ལེགས་མ་དངུལ་དང་།སྔོན་ཐོན་ལག་རྩལ།ཚན་རིག་དང་་་་་་
མཐུན་པའི་དོ་དམ།ཁྲོམ་ར་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་བཅས་་་་་་་
ནང་འདྲེན་བྱས་ཏེ་གཉེར་སྐྱོང་ཉིན་20བྱས་པར་གཉེར་སྐྱོང་ཡོང་འབབ་
སྒོར་ཁྲི་14ལྷག་ཙམ་ཟིན་ནས“1+1＞2”ཀྱི་གཅིག་སྡུད་ནུས་པ་ཐོན་་་་་་
ཡོད།

“ཐོན་ཁུངས་སྣ་ཚོགས་བསྡུ་སྒྲིལ”ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་་
ནས་བེད་མེད་རྒྱུ་ནོར་ཕན་སྒྱུར་བྱས་པ།
སྐྱིད་གཤོངས་གྲོང་རྡལ་བྲག་ཆེན་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ས་ཆའི་ཐོན་ཁུངས་་་
ཀྱི་ལེགས་ཆར་དམིགས་ཏེ།གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་བརྒྱུད་་
ཤུག་དང་། གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད།རྣམ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལེགས་སྒྲིག་
བཅས་བྱས་ནས་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདུན་ཞུ་ཧུར་ཐག་་་་
བྱེད་པ་དང་དེང་རབས་ཞིང་ལས་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་པོ་ནང་འདྲེན་བྱས་་་་
ཏེ་ས་ཆའི་ཕན་འབྲས་དང་མཉམ་སྡེབ་བོགས་དངུལ་གྱི་ཕན་འབྲས་་་་་་་་
ཆེས་ཆེར་མཐོ་རུ་བཏང་བ་རེད།སླེའུ་ཆུང་གྲོང་ཚོས་རྫོང་ཨུད་དང་་་་་་་
རྫོང་སྲིད་གཞུང་གི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་བེད་མེད་ས་རྒོད་སློག་་་་་་
ནས་ཀུ་ཤུ་དང་ལོ་གསུམ་ཁམ་བུ་སོགས་ཁྱད་ལྡན་དཔལ་འབྱོར་ནགས་་་་་
ཚལ་མུའུ་1500ལྷག་ཙམ་འདེབས་འཛུགས་བྱས་པར་ལོ་ལྟར་གྲོང་ཚོའི་་་་་་
མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་ལ་འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་10.7བྱུང་བ་དང་་་་་་་
ཆབས་ཅིགགཏན་འཇགས་ལས་ཞུགས་ལས་གནས་11མཁོ་འདོན་་་་་་་
བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་30ཡན་ཟིན་པར་སྐུལ་ཁྲིད་་་
བྱས་པས་སྐྱེ་ཁམས་དང་།དཔལ་འབྱོར།སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་ཕན་་་་་་་་་
འབྲས་མང་པོ་ཐོན་ཡོད།

མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འགོག་་་་
རྐྱེན་མེད་པར་བཟོས་ཏེ“ས་གྲོལ་དཔལ་འབྱོར”དང“རྒྱུ་ནོར་དཔལ་་་་་་་
འབྱོར”སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ནུས་ལྡན་འཚོལ་ཞིབ་ཧུར་ཐག་བྱས་ཤིང་།
སླེའུ་ཆུང་གྲོང་ཚོས་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་540ལྷག་ཙམ་བཏང་སྟེ་སྤུས་་་་་་་་་་་
ལེགས་ཀྱི་ཚོང་ལས་རྒྱུ་ནོར་ཉོས་ཏེ་ལོར་བོགས་དངུལ་ཡོང་འབབ་སྒོར་་་་
ཁྲི་36བྱུང་བ་དང་།མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་240ལྷག་ཙམ་བཏང་སྟེ་རྫོང་་་་་་་་
གྲོང་ནས་ས་ཆ་མུའུ་10ཉོས་ཏེ།ཐོན་ལས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སུ་དང་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བར་མཐོངས་སྔོན་ཉར་བྱས་ཡོད།སྐྱིད་གཤོངས་སྡེ་ཁུལ་
གྱིས་བེད་མེད་ནུས་ཆུང་གི་རྒྱུ་ནོར་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཕན་སྒྱུར་བྱས་ཤིང་།
ཚོང་སྒྱུར་སྡོད་ཁང་བོགས་མར་བཏང་བར་ལོར་ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་20
ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ་དང་།རི་ཆུ་ཨར་འདམ་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་གཉེར་་་་་་
སྐྱོང་འགན་གཙང་བླངས་པར་ལོར་གཏན་འཇགས་ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་་
25བྱུང་སྟེ་བེད་མེད་རྒྱུ་ནོར་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད།

“ལས་རྣམ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་འདྲེས”ལ་སྐུལ་འདེད་་་
བཏང་ནས་འབབ་འཕར་ཐབས་ལམ་ཡངས་སུ་བཏང་བ།

སྐྱིད་གཤོངས་གྲོང་རྡལ་གྱིས་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆར་གཞི་་་་་་་་་་་་
ཚུགས་པ་དང་ཁྲོམ་རའི་དགོས་མཁོར་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ་མཉམ་སྡེབ་
དཔལ་འབྱོར་དེ་ཐོན་ལས་དང་པོ་དང་།གཉིས་པ།གསུམ་པ་བཅས་་་་
མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་དང་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་་་་་་
ཆེན་བཏང་ཡོད།
“མ་རྐང་འཇོག་པའི་དཔལ་འབྱོར”ལག་བསྟར་ཧུར་ཐག་དང་་་་་་་་
རྫོང་ཁོངས་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་སྣུར་སྲིང་དང་དཔལ་འབྱོར་སྤུས་་་་་་
ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁེ་སྤོགས་རང་འགུལ་ངང་མཉམ་སྤྱོད་་་་་་་་
བྱས་ཏེ།སྐྱིད་གཤོངས་སྡེ་ཁུལ་དང་སླེའུ་ཆུང་གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་ལ་་་་
མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་600ལྷག་ཙམ་རྫོང་ཞང་རུའེ་མ་འཇོག་ཚད་ཡོད་ཀུང་་་
སིའི་བྱེ་རྡོ་ར་བའི་ཐོན་ལས་རྣམ་གྲངས་ལ་མ་རྐང་དུ་འཇོག་རྒྱུར་ཁྲིད་་་་་
སྟོན་བྱས་པར་སྔོན་དཔག་ལྟར་ན་གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་་་་་
ལ་ལོར་འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་100ལྷག་ཙམ་ཡོང་བར་སྐུལ་ཁྲིད་བྱས་་་་་་་
ཡོད།རྨང་བརྟན་དམངས་ཕན་གྱི་མ་དངུལ་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་རྫོང་རྭ་་་་
སྨད་འགྲུལ་སྐྱེལ་ཀུང་སིའི་གྲོང་སྡོད་བདེ་འཇགས་འཁོར་སྤྱོད་འགན་་་་་་
སྲུང་རྣམ་གྲངས་ལ་ཞུགས་ནས་གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་་་་་

ལོའི་ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་10ལྷག་ཙམ་བརྟན་པོ་ཡོང་བར་སྐུལ་ཁྲིད་བྱས་་
ཡོད།
སྐྱིད་གཤོངས་གྲོང་རྡལ་གྱི་དངོས་གཉེར་བྱ་ཐབས་རབ་དང་རིམ་་་་
པ་ལས་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་འབབ་ཀྱི་ཡོང་ཁུངས་དེ་ཞིང་་་་་་་་
ལས་ཀྱི་བོགས་དངུལ་དང་ཐོན་ཁུངས་འགན་གཙང་སྤྲོད་པ་ནས་རྒྱུ་་་་་་་་
ནོར་བོགས་གཏོང་དང་།མ་རྐང་གི་ཁེ་སྤོགས་བགོ་འགྲེམས།ཞབས་་་་་
ཞུ་གཉེར་སྐྱོང་།ཐོན་ལས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོར་རྒྱ་་་་་་་
སྐྱེད་ཕྱིན་ནས་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཉེན་ཆ་དང་།
ཉེན་ཁ་འགོག་ནུས།རྒྱུན་མཐུད་ཆོག་པའི་རང་བཞིན་བཅས་མངོན་་་་་་
གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད།

“ཁེ་ཕན་སྣ་ཚོགས་གཅིག་སྡུད”ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་་
གྲུབ་འབྲས་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ།
2026ལོར།སྐྱིད་གཤོངས་གྲོང་རྡལ་གྱི་གྲོང་ཚོ（སྡེ་ཁུལ）4ལ་རིམ་
རྩིས་བརྒྱབ་ན་སྒོར་ཁྲི་642.06（དེའི་ནང་ས་ཆ་བསྡུས་པའི་དངུལ་སྒོར་
ཁྲི་330ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ）བགོ་འགྲེམས་བརྒྱབ་པ་དང་།མིག་སྔར་མཉམ་་
སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྩིས་ཁྲའི་ལྷག་གྲངས་སྒོར་ཁྲི་2370.23ཟིན་ནས་་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་སྐྱིད་སྣང་རྒྱུན་མཐུད་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད།
“སྣ་ཚོགས་བཞི་དང་མཉམ་སྡུད་བཞིའི”རྣམ་པ་འཚོལ་ཞིབ་་་་་་་་་་་
གཏིང་ཟབ་དང་ལག་ལེན་བྱས་པ་བརྒྱུད།སྐྱིད་གཤོངས་གྲོང་རྡལ་གྱི་་་་་
གྲོང་གསེབ་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་ལ་གཞི་ཁྱོན་རྒྱུན་མཐུད་ཆེ་རུ་་་་་་་་
འགྲོ་བ་དང་།ཕན་འབྲས་བརྟན་པོའི་ངང་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ།གསོན་་་་་་་་་་་
ཤུགས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཕེལ་བ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་མངོན་་་་
བཞིན་ཡོད།
གྲོང་རྡལ་དང་གྲོང་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་ཤུགས་མངོན་གསལ་
དོད་པོས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་གྲོང་ཚོ་མང་པོའི་ལོ་རེའི་གཉེར་སྐྱོང་རང་་་་་་་་་་
བཞིན་གྱི་ཡོང་འབབ་ཤུགས་ཆེན་འཕར་བ་དང་།ཐོན་ལས་འཕེལ་་་་་་་་
རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱུན་མཐུད་ཡངས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་འདེབས་་་་
གསོ་ནས་རྒྱུ་ནོར་གཉེར་སྐྱོང་དང་།རྐང་དབང་མ་འཇོགཞབས་ཞུའི་་
ལས་རིགས་སོགས་གང་ས་ཅི་ཐད་ལ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་པ།གྲོང་་་་
ཚོ་རིམ་པའི་རྩ་འཛུགས་ཀྱི“དོན་དག་སྒྲུབ་པར་དངུལ་དང་འཇོན་ཐང་་
ཡོད་པའི”འགན་ལེན་ནུས་པ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་གཞི་རིམ་་་་་
གྱི་དམངས་འཚོའི་བདེ་རྩ་རྒྱུན་མཐུད་ལེགས་སུ་ཕྱིན་པ།ཏང་འཛུགས་
སྐྱོང་གིས་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཕན་འབྲས་དེ་བས་་་
མངོན་གསལ་དོད་དུ་ཕྱིན་ནས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཐབ་ས་་་་་
དང་པོར་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ནུས་པ་དང་རྩ་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་ནུས་པར་སྦྱོང་བརྡར་ནུས་ལྡན་ཐུབ་ཡོད།
(རིག་རྡོར་དང་པ་ཕན་གྱིས་བསྒྱུར།བདེ་དབང་གིས་ཞུས)

གོངདཀརརྫོངསྐྱིདགཤོངསགྲོངརྡལགྱིསསྣཚོགསབཞིདངམཉམསྡུདབཞིའིབྱཐབསའཚོལཞིབཧུརཐགབྱསནསགྲོངགསེབཀྱིམཉམསྡེབདཔལའབྱོརའཕེལརྒྱསསྟོབསཆེརབཏངསྟེགྲོངགསེབདརརྒྱསཀྱིཐུནམོངཕྱུགའགྱུརལམབུབཏོདཔའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ནག་ཆུ་ནས་་་་
གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།སྦྲ་ཆེན་རྫོང་ནི་འབྲི་་
ཆུ་དང་། རྫ་ཆུ།རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུ་བཅས་ཆུ་རྒྱུན་་་་་་
གལ་ཆེན་གྱི་ཆུ་འགོའི་ཁོངས་སུ་གནས་ཡོད་ལ།
གཙང་གསུམ་ཆུ་འགོའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་གླིང་གི་ལྟེ་་་་་་་་
བའི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་།“ལོ་ལྔ་ཚན་་་་་་་
བཅུ་བཞི་པའི”ཚུན།སྦྲ་ཆེན་རྫོང་གིས“སྐྱེ་ཁམས་་་
སྲུང་སྐྱོང་དང་།སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་ལམ་བུར་སྐྱོད་པ།
སྐྱེ་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་འབབ་གསོག་པ”བཅས་་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ཡེ་ཆུའི་ངོགས་གཉིས་ཀྱི་
སྲུང་སྐྱོང་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲྭ་དང་།འོས་འགན་
ཤིང་འཛུགས།རྫོང་གྲོང་གི་སྤུས་ཚད་མཐོར་གཏོང་།
སྡོང་ཕྲུག་ར་བའི་རྟེན་གཞི་འགན་སྲུང་བཅས་ཀྱི་་་་
ཆ་ཤས་ཆེན་པོ་བཞིར་དམིགས་ཏེ།ས་ཁོངས་་་་་་་་་
ཧྲིལ་པོ་སྔོ་འགྱུར་དང་།བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་སྔོ་་་
ལྗང་། དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་སྔོ་ལྗང་སྲུང་སྐྱོང་་་་་་་་་
བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་བཏང་བར་གྲུབ་་་་་
འབྲས་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།
སྦྲ་ཆེན་རྫོང་གྲོང་གི“མ་ཡུམ་ཆུ་བོ”ཡིན་པའི་
ཡེ་ཆུ་ཡིས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་ལ་གཞི་བརྟན་་་་་་་
ཡོད་ལ།མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བར་ཡང་རེ་བ་སྦྱིན་་་
བཞིན་ཡོད།2024ལོ་ཚུན།“ནགས་ཚལ་འཚམ་་
སར་ནགས་བཟོ་དང་རྩྭ་འདེབས་འཚམ་སར་རྩྭ་་་་་
འདེབས”ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་བརྩི་སྲུང་ནན་པོ་ཞུས་ནས་
སྐྱེ་ཁམས་བཅོས་སྐྱོང་དང་།ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་་་་་
བཟོ།དམངས་འཚོ་ལེགས་གཏོང་བཅས་ཀྱི་ལས་་
འགན་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྐུལ་འདེད་་་་་
བཏང་ཡོད།རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་ནགས་བཟོ་མུའུ་
260ལྷག་ཙམ་ལེགས་སྒྲུབ་བྱས་པ་དང་སྦྲགས།
རྩྭ་འདེབས་ལས་གྲྭར་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐུལ་འདེད་་་་་
བཏང་བས། རྩྭ་འདེབས་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ངོས་གྲུ་ཁྲི་13
ཟིན་པ་མ་ཟད།ས་མཐོའི་གནམ་གཤིས་དང་་་་་་་་་
འཚམ་པའི་ཡུལ་བབ་སྡོང་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས་རྐང་་་་་་་་་
28750ལྷག་ཙམ་བཏབ་ཡོད་པ་རེད།
སྦྲ་ཆེན་རྫོང་གིས་འོས་འགན་ཤིང་འཛུགས་་་་
བྱེད་པ་དེ་སྐྱེ་ཁམས་ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྐྱོང་གི་་་་
རྨང་གཞིའི་འདུ་འགོད་ཅིག་ལ་བརྩི་རྒྱུ་མཐའ་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ནས“ལས་བྱེད་པས་སྣེ་ཁྲིད་པ་དང་།
མང་ཚོགས་ཞུགས་པ།སྤྱི་ཚོགས་མཉམ་་་་་་་་་་་་་་
འགུལ”བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཆགས་པར་་་་་་་
སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།2021ལོ་ཚུན།རྫོང་་་་་་་
དེས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་རིམ་རྩིས་་་་་་་་་་་་
བརྒྱབ་ན་སྡོང་ཕྲུག་རྐང་ཁྲི་6.2ལྷག་ཙམ་བཏབ་་་་་

པར་སྔོ་འགྱུར་རྒྱ་ཁྱོན་མུའུ་800ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ་་་
དང་། སྤྱི་ཡོངས་གསོན་ཚད་85%ཡན་ཟིན་ཏེ།
རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་རྒྱུན་མཐུད་ལེགས་སུ་་་་་་་་་
ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིགརྫོང་གྲོང་སྔོ་ལྗང་ཁུལ་་་་་
གྱི་བཀོད་པ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་་་་་་་་
ལེགས་སུ་བཏང་སྟེ།འགྲོ་ལམ་དང་།སྤྱི་གླིང་།
ཚན་པའི་སྒོ་ར།སྡོད་གནས་ཁུལ་ཆུང་བཅས་་་་་་་་་
ཚང་མ་སྔོ་ལྗང་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་
གཏོང་བ་དང་།“གནས་དང་།ལམ་ཐིགས་་་་་་
ཁོངས”བཅས་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བའི་རྫོང་གྲོང་སྔོ་་་
འགྱུར་མ་ལག་སྐྲུན་པ།ཡུལ་བབ་དང་བསྟུན་་་་་་་་་

ནས་སྔོ་ལྗང་ཁུལ་ཆུང་གྲས་དང་།ལམ་ཟུར་སྤྱི་་་་་་་
གླིང་།ཆུ་རྒྱུད་སྔོ་ལྗང་བར་ཁྱམས་སྐྲུན་པ་བཅས་་་
བྱས་པས། རྫོང་གྲོང་མངོན་གསལ་དོད་པོས་སྔོ་་་་་
ལྗང་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།
ལྕང་སོན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆ་སྔོ་འགྱུར་གྱི་རྨང་
གཞིའི་འགན་སྲུང་ཡིན་ཞིང་།སྦྲ་ཆེན་རྫོང་གིས་་་་
ས་མཐོའི་གནམ་གཤིས་གྲང་ངར་ཆེ་བའི་དོན་་་་་་་་་
དངོས་ལ་གཞི་ཚུགས་ནས་རང་ཡུལ་ཅན་དང་་་་་་་་་
འགན་ལེན་རང་བཞིན་གྱི་སྡོང་ཕྲུག་ར་བའི་རྟེན་་་་
གཞི་གཙོ་གནད་ཐོག་སྐྲུན་པ་དང་།“ཐག་ཉེ་་་་་་་་
སར་སྡོང་ཕྲུག་གསོ་བ་དང་།ཐག་ཉེ་ས་ནས་སྡོང་་
ཕྲུག་མཁོ་འདོན།ཐག་ཉེ་སར་འདེབས་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས”བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་་་་
བ། གཏོང་འདྲེན་གྱི་མ་གནས་དམའ་རུ་ནུས་་་་་་་་་
ལྡན་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས།སྡོང་ཕྲུག་གསོན་
ཚད་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད།མིག་སྔའི་བར།རིམ་
རྩིས་བརྒྱབ་ན་སྡོང་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས་རྐང་ཁྲི་26.2
འདེབས་གསོ་བྱས་པ་དང་།དེའི་ནང་ཡུལ་བབ་་་་་་
ཤིང་རིགས་རྐང་ཁྲི་19.2དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་་་
རྡལ་གྱི་སྔོ་འགྱུར་ཤིང་རིགས་རྐང་ཁྲི་7བཏབ་པ་་་་་
དེ་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་ནགས་བཟོ་སྔོ་འགྱུར་ལྕང་སོན་་་་
གྱི་འབྱུང་ཁུངས་བརྟན་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།
བསྡོམས་རྩིས་བརྒྱབ་པར་གཞིགས་ན།སྡོང་་
ཕྲུག་ར་བའི་རྟེན་གཞི་དང་ཡེ་ཆུའི་ཉམས་གསོའི་་་་
ལས་གྲྭར་བརྟེན་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ཡོང་འབབ་་་་་་་
སྒོར་ཁྲི་220ལྷག་ཙམ་འཕར་བར་སྐུལ་ཁྲིད་ཐུབ་་་་
སྟེ“སྐྱེ་ཁམས་མཛེས་པ་དང་མི་སེར་ཕྱུག་པོ་ཆགས་
པ”གཅིག་གོ་གཉིས་ཆོད་བྱུང་བ་རེད།
(ཚེ་རིང་བུ་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྒྱུར།པ་ཚེས་ཞུས)

སྦྲ་ཆེན་རྫོང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆ་སྔོ་འགྱུར་བྱ་སྤྱོད་ལ་རྒྱུན་མཐུད་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་གནས་ཚུལ་་་
འབྱོར་གསལ།ཉིན་ཤས་བསྟུད་མའི་རིང་།བསྲེས་སྦྱོར་་་་་
རྫས་ལུད་དང་ཁིལ་ཅཱ་རྫས་བྱུར་བུར་བླུགས་པའི་ཟོག་་་་་་་་་་་་
འདྲེན་མེ་འཁོར་མཚོ་སྔོན་གོར་མོ་དང་མདའ་བཞི་སོགས་་་་་
ས་ཆ་ནས་མཚོ་བོད་ལྕགས་ལམ་གྱི་ལྷོ་སྨད་བརྒྱུད་ཆུ་ཚོད་36
ཙམ་ལས་མ་འགོར་བར་ལྷ་སའི་གྲོང་ནུབ་འབབ་ཚུགས་ཀྱི་་་་
དོས་རར་སླེབས་ཏེ།རང་ལྗོངས་ཀྱི་དཔྱིད་འདེབས་ཐོན་་་་་་
སྐྱེད་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།མིག་སྔ་ནི་བོད་ཀྱི་་་
དཔྱིད་རྨོད་དཔྱིད་གྲབས་ཀྱི་འགག་རྩའི་དུས་སྐབས་ཡིན་་་་་་
པས།ཀྲུང་གོ་ལྕགས་ལམ་མཚོ་བོད་ཚོགས་པ་ཚད་ཡོད་་་་་་་་་

ཀུང་སིས་དཔྱིད་འདེབས་དངོས་ཟོག་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་་་་་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ནས།
སྐྱེལ་འདྲེན་ནུས་པ་སྤྱི་འདོམས་བཀོད་སྒྲིག་དང་ཞབས་ཞུ་་་་་
རྒྱུན་མཐུད་ལེགས་སུ་བཏང་ནས།ཞིང་ཆས་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི
“མཐའ་མའི་འགག་གནད”ཡོངས་སུ་སེལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།
ལྷ་ས་ལྕགས་ལམ་ཟོག་འགྲུལ་ལས་གཉེར་ཁང་གི་་་་་་་་་་་་
འགན་འཁུར་བ་ཝུའུ་ཧའོ་ཡིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་དོན།མེ་་་་་་་་་་་་
འཁོར་དུ་བླུགས་ནས་ཁག་དབྱེ་རྩིས་སྤྲོད་བར།ལྕགས་ལམ་
སྡེ་ཚན་གྱིས་བརྒྱུད་རིམ་ཧྲིལ་པོའི་ལས་དོན་མགྱོགས་སུ་་་་་་་་་
བཏང་ནས། དཔྱིད་འདེབས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རྩ་ཆེའི་དུས་ཚོད་
བརྩོན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།ཟླ་2པའི་ཟླ་སྨད་དུ་དཔྱིད་འདེབས་

ཞིང་ཆས་སྐྱེལ་འདྲེན་འཕྲལ་སྡོམ་སྔོན་་་་
ཇུས་བཟོས་ཚུན།ལྷ་སའི་གྲོང་ནུབ་་་་་་་་
འབབ་ཚུགས་ཀྱི་དོས་ར་གཅིག་པུར་་་་་་་་
རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་འཁོར་སྒྲོམ་246དང་རྫས་ལུད་ཏུན་་་་་་་་་
15820འབྱོར་བ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་36%འཕར་ཡོད།
ད་ལོ་ནས་བཟུང་མཚོ་བོད་ཚོགས་པ་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིས་་་་་་་་
རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་རིགས་ཁག་གི་དཔྱིད་འདེབས་རྫས་ལུད་
ཏུན་ཁྲི་136.4སྐྱེལ་འདྲེན་བྱས་པ་དེ་ལོ་གོང་མའི་དུས་་་་་་་་་་་
མཚུངས་ལས་27.9%འཕར་ཡོད།སྲ་བརྟན་གྱི་སྐྱེལ་་་་་་་་་་་་
འདྲེན་ནུས་པའི་ལེགས་ཆས་ས་མཐོའི་དཔྱིད་འདེབས་ཐོན་་
སྐྱེད་འགན་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
（བསྟན་རྣམ་གྱིས་བསྒྱུར།བསོད་བདེ་གཞོན་པས་་་་་་་
ཞུས）

མཚོ་བོད་ཚོགས་པ་ཀུང་སིས་བོད་ཀྱི་དཔྱིད་འདེབས་ཞིང་ཆས་སྐྱེལ་འདྲེན་འགན་ལེན་བྱས་པ།

རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུའི་ངོགས་སུ་ཤིང་འཛུགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།
ཉེ་ཆར།ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་འབྲི་རུ་རྫོང་དུ་འོས་འགན་ཤིང་འཛུགས་བྱེད་སྒོ་ཞིག་ཚ་ཚ་འུར་འུར་ངང་་་
སྤེལ་ཏེ་རྫོང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ནས་ཤང་གྲོང་གྲོང་ཚོ་བར་དང་།གཙང་འགྲམ་གྱི་ཐང་རྒོད་ནས་གཞུང་ལམ་་་་་་་
ལམ་རྒྱུད་བར། སློབ་གྲྭའི་ལུས་རྩལ་ཐང་ནས་ཡུལ་མིའི་ཉེ་འཁོར་བར་སོགས་གང་སར་རྒྱ་ཆེའི་ཏང་ཡོན་ལས་་་་་
བྱེད་པ་དང་།མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས།ལས་རིགས་ཁག་གི་དང་བླངས་པ་བཅས་ཀྱིས་ལྕགས་ཁྱེམ་ཁྱེར་་་་་
ནས་ལྗོན་ཤིང་འདེབས་པའི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།
→ འདི་ནི་སློབ་མས་ལྗོན་ཤིང་ལ་ཆུ་རྒྱག་བཞིན་པ།
↓ འདི་ནི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལྗོན་ཤིང་འདེབས་བཞིན་པ།

འབད་འབུངས་ཡར་

བརྩོན་གྱི་ལྷོ་ཁ།